

Onderwerp: Wijziging statuten stichting Florente
Datum: 8 september 2026
Portefeuillehouder: M.A. van den Berg
Team: Team Beleid Samenleving
Steller: Fay Heijmeijer

Gevraagde beslissing:

1. De conceptstatuten van stichting Florente goed te keuren;
2. Kennis te nemen van de bestuurlijke afspraken behorend bij de statuten van stichting Florente.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

In 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de fusie van Stichting Openbaar Onderwijs Primair (OOP) en Stichting Spirit Basisscholen tot de samenwerkingsstichting STICHTING "FLORENTE" (hierna: Florente). Bij de oprichting van Florente zijn statuten vastgesteld waarin onder meer de wettelijke toezichthoudende rol van de gemeente ten aanzien van het openbaar onderwijs is geborgd. Daarnaast zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de wijze waarop de gemeente en Florente invulling geven aan deze rol.

Concrete aanleiding

Florente heeft de statuten uit 2018 herzien. Met deze wijziging worden de statuten in overeenstemming gebracht met de huidige wet- en regelgeving en inzichten op het gebied van bestuur en toezicht. Daarbij wijzigen ook de bepalingen over de rol van gemeenten bij het toezicht op het openbaar onderwijs binnen de stichting.

Op grond van de Wet op het primair onderwijs kan een statutenwijziging van een samenwerkingsstichting alleen plaatsvinden met goedkeuring van de gemeenteraden van de gemeenten waar de stichting openbaar onderwijs verzorgt. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd de statuten goed te keuren.

Ter ondersteuning van de uitvoering van de gemeentelijke toezichtrol zijn daarnaast geactualiseerde bestuurlijke afspraken opgesteld tussen Florente en de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel. Deze afspraken geven nadere invulling aan de informatievoorziening, het overleg en de samenwerking tussen gemeente en het schoolbestuur.

Inhoud en onderbouwing

Beslispunt 1 De conceptstatuten van stichting Florente goed te keuren

Florente heeft de statuten uit 2018 geactualiseerd. De gemeenteraad wordt gevraagd de voorgestelde statutenwijziging goed te keuren. De gewijzigde statuten zijn opgenomen in bijlage 1.

Argumenten en keuzemogelijkheden beslispunt 1

De voorliggende statuten vervangen de huidige statuten uit 2018 en sluiten beter aan bij de huidige wet- en regelgeving voor het primair onderwijs en de geldende governance-eisen voor onderwijsorganisaties.

De belangrijkste wijziging is dat de rol van de gemeente verschuift van directe invloed op de governance van Florente naar toezicht op afstand. De gemeente krijgt minder directe invloed op benoemingen en besluitvorming binnen de stichting, maar daar staat tegenover dat de informatievoorziening, het overleg met de stichting en de mogelijkheden om in te grijpen bij risico's voor de continuïteit van het openbaar onderwijs explicieter zijn vastgelegd.

Er ontstaat een governance-model waarin het interne toezicht primair bij de raad van toezicht ligt, terwijl de gemeente haar wettelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs invult via informatievoorziening, periodiek overleg, goedkeuringsrechten op de statuten en interventiemogelijkheden in uitzonderlijke situaties.

De belangrijkste verschillen tussen de huidige statuten (bijlage 2) en de conceptstatuten zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Onderwerp	Huidige statuten (2018)	Conceptstatuten (2026)	Effect voor de gemeente
Gemeentelijke rol	Gemeente heeft een directe rol in de governance van de stichting.	Gemeente houdt toezicht op afstand en richt zich op borging van het openbaar onderwijs.	Verschuiving van directe sturing naar toezicht op afstand.
Benoeming intern toezicht	Gemeenteraad benoemt de leden van het toezichthoudend bestuur.	Raad van toezicht benoemt zelf nieuwe leden. Gemeenten behouden een rol bij één toezichthouder en worden geïnformeerd over andere benoemingen.	Minder directe invloed op de governance.
Informatievoorziening	Gemeente ontvangt begroting en jaarrekening en kan reageren.	Gemeente ontvangt jaarlijks begroting, jaarrekening en bestuursverslag. Daarnaast worden bestuurlijke afspraken gemaakt over informatievoorziening.	Informatiepositie blijft geborgd en wordt concreter ingevuld.
Overleg met gemeente	Alleen beperkt uitgewerkt.	Jaarlijks overleg tussen gemeenten, college van bestuur en raad van toezicht.	Structurelere betrokkenheid van gemeenten is vastgelegd.
Openbaar onderwijs	Borging via statuten en wettelijke bepalingen.	Wezenskenmerken van het openbaar onderwijs expliciet benoemd en onderwerp van periodiek overleg.	Borging blijft behouden.
Continuïteit openbaar onderwijs	Gemeente heeft een toezichthoudende rol.	Gemeente blijft verantwoordelijk voor toezicht op de continuïteit van het openbaar onderwijs.	Ongewijzigd.
Statutenwijziging	Vereist goedkeuring van de gemeenteraad.	Vereist goedkeuring van de gemeenteraad.	Ongewijzigd.
Ontbinding stichting	Gemeente heeft een formele rol.	Gemeente behoudt een formele rol bij ontbinding.	Formele rol blijft behouden.
Ernstige taakverwaarlozing	Gemeente kan gebruikmaken van wettelijke bevoegdheden.	Interventiemogelijkheden zijn explicieter beschreven in de statuten.	Verduidelijking van bestaande bevoegdheden.
Relatie gemeente – stichting	Nadruk op formele bevoegdheden.	Nadruk op informatievoorziening, overleg en toezicht op afstand.	Meer samenwerking en structureel contact.

De herziene statuten leiden tot een andere invulling van de gemeentelijke rol. De directe invloed van de gemeente op de governance van Florente neemt af, terwijl de informatievoorziening, het periodieke

overleg en de mogelijkheden om toezicht te houden op de continuïteit van het openbaar onderwijs nadrukkelijker worden georganiseerd.

Op grond van artikel 17 van de Wet op het primair onderwijs is voor een statutenwijziging van een samenwerkingsstichting goedkeuring van de betrokken gemeenteraden vereist. De gemeenteraad kan deze goedkeuring slechts onthouden indien de overheersende invloed van de overheid ten aanzien van het openbaar onderwijs niet is verzekerd. Dit betekent dat de gemeente voldoende mogelijkheden moet behouden om toe te zien op de instandhouding, toegankelijkheid en continuïteit van het openbaar onderwijs en op het behoud van de wezenskenmerken daarvan. Daarnaast moet de gemeente kunnen ingrijpen indien sprake is van ernstige taakverwaarlozing. Uit de vergelijking tussen de huidige statuten en de conceptstatuten blijkt dat de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs voldoende geborgd blijft. Daarom wordt voorgesteld de conceptstatuten goed te keuren.

Kanttekeningen en/of risico's beslispunt 1

Met de voorgestelde statuten verschuift de rol van de gemeente van directe betrokkenheid bij de governance naar toezicht op afstand. Hierdoor neemt de directe invloed van de gemeente op benoemingen en besluitvorming binnen Florente af. De invulling van de gemeentelijke rol wordt daardoor in grotere mate afhankelijk van een goede informatievoorziening, periodiek overleg en de uitvoering van de bestuurlijke afspraken. Daarnaast vraagt de nieuwe inrichting om een actieve invulling van de gemeentelijke toezichtrol. Wanneer informatie-uitwisseling of overleg onvoldoende plaatsvindt, bestaat het risico dat ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de continuïteit of de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs minder tijdig worden gesignaleerd. Om dit risico te beperken zijn aanvullende bestuurlijke afspraken opgesteld over informatievoorziening, overleg en het tijdig delen van relevante ontwikkelingen.

Beslispunt 2 Kennis te nemen van de bestuurlijke afspraken behorend bij de statuten van stichting Florente

Om een nadere invulling te geven aan de samenwerking zoals vastgelegd in de statuten, zijn bestuurlijke afspraken (bijlage 3) opgesteld tussen de gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Florente. Het vaststellen van deze afspraken is een bevoegdheid van het college. De raad wordt hierover geïnformeerd omdat de afspraken raken aan de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs.

Argumenten en keuzemogelijkheden beslispunt 2

De bestuurlijke afspraken geven een praktische invulling aan de voorgestelde statuten van Florente. Hierin zijn afspraken vastgelegd over informatievoorziening, overleg en de wijze waarop gemeenten invulling geven aan hun toezichtrol ten aanzien van het openbaar onderwijs.

Met de nieuwe statuten verschuift de rol van de gemeente van directe betrokkenheid bij de governance naar toezicht op afstand. De bestuurlijke afspraken ondersteunen deze rol door vast te leggen op welke momenten informatie wordt gedeeld en overleg plaatsvindt. Indien geen bestuurlijke afspraken worden gemaakt, blijft de samenwerking uitsluitend gebaseerd op de statuten. Daardoor zijn verwachtingen over informatievoorziening, overleg en afstemming minder expliciet vastgelegd.

Het vaststellen van de bestuurlijke afspraken is een bevoegdheid van het college. De afspraken worden daarom niet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De raad wordt hierover geïnformeerd omdat de afspraken raken aan de invulling van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs.

Kanttekeningen en/of risico's beslispunt 2

De afspraken geven een praktische invulling aan de statuten en hebben niet dezelfde status als de statutaire bepalingen. De effectiviteit ervan is daarom afhankelijk van een goede uitvoering door de gemeenten en Florente. Daarnaast blijft het van belang dat de gemeente actief invulling geeft aan haar toezichtrol. De afspraken over informatievoorziening, overleg en evaluatie ondersteunen hierbij.

Verbinding met andere onderdelen

Maatschappelijk effect

De statutenwijziging en de bestuurlijke afspraken dragen bij aan een toekomstbestendige inrichting van bestuur en toezicht van Florente. Hierdoor blijven de continuïteit en toegankelijkheid van het openbaar onderwijs en de wezenskenmerken daarvan geborgd.

Financieel

De statutenwijziging en de bestuurlijke afspraken hebben geen directe financiële gevolgen voor de gemeente.

Juridisch

De statutenwijziging van Florente voldoet aan de Wet op het primair onderwijs (Wpo). Op grond van artikel 17 Wpo is voor een wijziging van de statuten van een samenwerkingsstichting goedkeuring van de betrokken gemeenteraden vereist. De gemeenteraad kan deze goedkeuring slechts onthouden indien de overheersende invloed van de overheid ten aanzien van het openbaar onderwijs niet is verzekerd. Aan het voorstel zijn geen bijzondere juridische risico's verbonden.

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt Florente geïnformeerd over het genomen besluit. Gezien de aard van het voorstel, dat betrekking heeft op bestuur en toezicht en geen directe gevolgen heeft voor leerlingen, ouders of medewerkers, wordt geen afzonderlijke communicatiecampagne ingezet.

Participatie

De statutenwijziging en de bestuurlijke afspraken hebben betrekking op bestuur, toezicht en de gemeentelijke rol bij het openbaar onderwijs. Er zijn geen directe gevolgen voor inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties. Voor dit voorstel is geen afzonderlijk participatie- of communicatieplan opgesteld.

Uitvoering en vervolg

Na goedkeuring van de statuten door de betrokken gemeenteraden treedt de statutenwijziging in werking na notariële vastlegging. Vanaf dat moment worden ook de bestuurlijke afspraken uitgevoerd. De gemeenten en Florente geven vervolgens invulling aan de afspraken over informatievoorziening, periodiek overleg en de uitvoering van de gemeentelijke toezichtrol ten aanzien van het openbaar onderwijs.

Bijlagen

- Bijlage 1: Herziene statuten Stichting Florente
- Bijlage 2: Statuten Stichting Florente 2018
- Bijlage 3: Bestuurlijke afspraken gemeenten Diemen en Ouder-Amstel en Florente

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,
G.T. Wildeman

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: Wijziging statuten Stichting Florente

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 8 september 2026

Besluit

1. De conceptstatuten van Stichting Florente goed te keuren;
2. Kennis te nemen van de bestuurlijke afspraken behorend bij de statuten van Florente.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 22 oktober 2026,

De voorzitter,

De griffier,